

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 26.11.2024
COM(2024) 957 final

Aanbeveling voor een

AANBEVELING VAN DE RAAD

om een einde te maken aan de buitensporigtekortsituatie in Roemenië

AANBEVELING VAN DE RAAD

om een einde te maken aan de buitensporigtekortsituatie in Roemenië

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), en met name artikel 126, lid 7,

Gezien de aanbeveling van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Overeenkomstig artikel 126 VWEU moeten de lidstaten buitensporige overheidstekorten vermijden.
- (2) Het stabiliteits- en groeipact (SGP) is gebaseerd op de doelstelling van gezonde overheidsfinanciën als middel ter versterking van de voorwaarden voor prijsstabiliteit en voor een sterke, duurzame en inclusieve groei die berust op financiële stabiliteit, waarbij tegelijk de verwezenlijking van de doelstellingen van de Unie voor duurzame groei en werkgelegenheid wordt ondersteund.
- (3) Op 30 april 2024 is het hervormde EU-kader voor economische governance in werking getreden. Het kader omvat Verordening (EU) 2024/1263 van 29 april 2024 betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad¹. Daarnaast omvat het Verordening (EU) 2024/1264 van de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1467/97 van de Raad over de bespoediging en verduidelijking van de tenuitvoerlegging van de procedure bij buitensporige tekorten² en Richtlijn (EU) 2024/1265 van de Raad van 29 april 2024 tot wijziging van Richtlijn 2011/85/EU tot vaststelling van voorschriften voor de begrotingskaders van de lidstaten³.
- (4) Tegen Roemenië loopt sinds april 2020 een buitensporigtekortprocedure. Op 3 april 2020 heeft de Raad, op aanbeveling van de Commissie, op grond van artikel 126, lid 6, VWEU Besluit (EU) 2020/509 betreffende het bestaan van een buitensporig tekort in Roemenië vastgesteld als gevolg van een geplande niet-naleving van het tekortcriterium van het VWEU, en op grond van artikel 126, lid 7, VWEU een aanbeveling gedaan om uiterlijk in 2022 een einde te maken aan de situatie van een buitensporig overheidstekort⁴. In het licht van de sterke krimp van de economische activiteit in verband met de COVID-19-pandemie heeft de Raad op 18 juni 2021 een herziene aanbeveling op grond van artikel 126, lid 7, VWEU aan Roemenië vastgesteld, waarbij de termijn voor de correctie van het buitensporig tekort werd

¹ PB L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>.

² PB L 209 van 2.8.1997, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30>.

³ PB L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj>.

⁴ Alle documenten met betrekking tot de buitensporigtekortprocedure van Roemenië zijn te vinden op: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/romania_en.

verlengd tot 2024. Op 24 november 2021 heeft de Commissie geconcludeerd dat Roemenië effectieve maatregelen had genomen in reactie op de aanbeveling van de Raad van 18 juni 2021 uit hoofde van artikel 126, lid 7, VWEU, en was zij van mening dat er op dat moment geen aanvullende stappen in de buitensporigtekortprocedure nodig waren. In 2023 werden echter alle subcomponenten van de in 2021 tot Roemenië gerichte aanbeveling van de Raad bij lange na niet gehaald. Het nominale tekort was aanzienlijk hoger dan aanbevolen (6,5 % van het bbp tegenover 4,4 % van het bbp in de aanbeveling van de Raad), de structurele inspanning was veel lager dan aanbevolen en de groei van de netto-uitgaven was veel hoger dan aanbevolen. Daarom heeft de Raad op 26 juli 2024 op grond van artikel 126, lid 8, VWEU een besluit vastgesteld betreffende het uitblijven van doeltreffende maatregelen⁵.

- (5) Indien een lidstaat geen effectief gevolg geeft aan een aanbeveling, moet de Raad overeenkomstig artikel 126 VWEU een herziene aanbeveling vaststellen die hij tot de betrokken lidstaat richt opdat deze binnen een bepaalde termijn een einde maakt aan de buitensporigtekortsituatie. Overeenkomstig artikel 3, lid 4, van Verordening (EG) nr. 1467/97 van de Raad moet in deze aanbeveling ook een termijn van ten hoogste zes maanden worden bepaald waarbinnen de betrokken lidstaat effectieve maatregelen moet treffen om het buitensporige tekort te corrigeren. Die termijn kan worden teruggebracht tot drie maanden indien de ernst van de situatie dit rechtvaardigt. Voorts moet de Raad in zijn aanbeveling de lidstaat verzoeken een correctief netto-uitgavenpad⁶ uit te voeren om te waarborgen dat het algemene overheidstekort binnen de in de aanbeveling bepaalde termijn onder de referentiewaarde van 3 % van het bbp wordt gebracht en gehandhaafd. Indien de procedure bij buitensporige tekorten is ingesteld op grond van het tekortcriterium, geldt als benchmark voor het correctieve netto-uitgavenpad een minimale jaarlijkse structurele aanpassing van ten minste 0,5 % van het bbp voor de jaren waarin het overheidstekort de referentiewaarde naar verwachting zal overschrijden. De Commissie kan tijdens een overgangsperiode in 2025, 2026 en 2027 de benchmark aanpassen aan de stijging van de rentebetalingen bij de vaststelling van het voorgestelde correctieve uitgavenpad voor die jaren, rekening houdend met overweging 23 van Verordening (EU) 2024/1264 van de Raad.
- (6) In het besluit van de Raad van 26 juli 2024 werd er rekening mee gehouden dat de volgende stap in de buitensporigtekortprocedure, namelijk een herziene aanbeveling van de Commissie voor een aanbeveling van de Raad overeenkomstig artikel 126, lid 7, VWEU over de correctie van het buitensporige tekort, zou plaatsvinden na de indiening van het nationaal budgettaire-structureel plan voor de middellange termijn overeenkomstig artikel 11 en artikel 36, lid 1, punt a), van Verordening (EU) 2024/1263. Deze aanpak maakt het mogelijk te zorgen voor samenhang tussen de begrotingseisen in het kader van de buitensporigtekortprocedure en het aanpassingstraject in het budgettaire-structureel plan voor de middellange termijn. Dit tijdschema is buitengewoon en houdt verband met de overgang naar het nieuwe kader. Het schept derhalve geen precedent.

⁵ PB L, 2024/2122, 1.8.2024, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2024/2130/oj>.

⁶ Artikel 2, punt 2, van Verordening (EU) 2024/1263, “netto-uitgaven”: de overheidsuitgaven ongerekend rente-uitgaven, discretionaire maatregelen aan de ontvangstenzijde, uitgaven voor programma’s van de Unie die volledig met inkomsten uit Uniefondsen worden gefinancierd, nationale uitgaven voor medefinanciering van door de Unie gefinancierde programma’s, cyclische elementen van de uitgaven voor werkloosheidsuitkeringen en eenmalige en andere tijdelijke maatregelen.

- (7) Het reële bbp in Roemenië is in 2023 met 2,4 % toegenomen. Volgens de najaarsprognoses 2024 van de Europese Commissie zal de economie in 2024 naar verwachting met 1,4 % groeien, waarbij een sterke binnenlandse vraag wordt geneutraliseerd door een negatieve bijdrage van het netto uitvoersaldo. In 2025 zal het reële bbp naar verwachting met 2,5 % stijgen als gevolg van een geleidelijke toename van de buitenlandse vraag en uitvoer, een verdere versoepeling van de financiële omstandigheden, veerkrachtige particuliere consumptie, een versnelling van particuliere investeringen, en steun via door de EU gefinancierde investeringen in openbare infrastructuur. Het werkloosheidspercentage zal naar verwachting stabiel blijven op 5,5 % in 2024 en 2025. De inflatie zal naar verwachting dalen van 9,7 % in 2023 tot 5,5 % in 2024, om verder te dalen tot 3,9 % in 2025.
- (8) Volgens de op 22 oktober 2024 door Eurostat gevalideerde gegevens⁷ bedroeg het overheidstekort in Roemenië 6,5 % van het bbp in 2023. In de najaarsprognoses 2024 van de Europese Commissie wordt uitgegaan van een overheidstekort van 8,0 % van het bbp in 2024 en 7,9 % van het bbp in 2025, dus boven de referentiewaarde in beide jaren. Het structurele tekort zal naar verwachting op 7,4 % van het bbp uitkomen in 2024 en vrijwel ongewijzigd blijven in 2025.
- (9) Eind 2023 bedroeg de overheidsschuld 48,9 % van het bbp. Volgens de najaarsprognoses 2024 van de Europese Commissie zal de overheidsschuld stijgen tot 52,2 % van het bbp eind 2024 en tot 56,1 % van het bbp eind 2025, waardoor ze onder de referentiewaarde van 60 % van het bbp blijft.
- (10) Op 25 oktober 2024 heeft Roemenië overeenkomstig artikel 11 en artikel 36, lid 1, punt a), van Verordening (EU) 2024/1263 zijn eerste nationale budgettaire-structurele plan voor de middellange termijn ingediend. Het plan bestrijkt de periode 2025-2031 en voorziet in een over zeven jaar gespreide begrotingsaanpassing. In de aanbeveling van de Raad tot goedkeuring van het nationaal budgettaire-structureel plan voor de middellange termijn van Roemenië voor de jaren 2025 tot en met 2031 en tot goedkeuring van een reeks hervormings- en investeringstoezeggingen in het plan die aan een verlenging van de aanpassingsperiode ten grondslag liggen, wordt een netto-uitgavenpad aanbevolen dat rekening houdt met alle noodzakelijke vereisten van een correctief pad en dat moet worden aanbevolen als het correctieve netto-uitgavenpad in het kader van de buitensporigtekortprocedure. Het correctieve netto-uitgavenpad is derhalve in overeenstemming met een minimale jaarlijkse structurele aanpassing van ten minste 0,5 % van het bbp als benchmark voor de jaren waarin het overheidstekort naar verwachting de referentiewaarde zal overschrijden, overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1467/97 van de Raad.
- (11) Op basis van het netto-uitgavenpad (de enige operationele referentie voor nalevingsmonitoring) dat is vastgesteld in de aanbeveling van de Raad tot goedkeuring van het plan van Roemenië en in deze aanbeveling, en op basis van het kader van de Europese Commissie voor de prognose van de overheidsschuld op middellange termijn en de najaarsprognoses 2024, zal het overheidstekort naar verwachting dalen van 8,0 % van het bbp in 2024 tot 2,9 % tegen 2030. Op basis van de aannames van het plan zou het tekort echter pas in 2031 onder de referentiewaarde van 3 % uitkomen.

⁷ Eurostat-Euro Indicators, gepubliceerd op 22 oktober 2024. Zie: <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-22102024-ap>.

- (12) Op basis van het aan te bevelen correctieve netto-uitgavenpad, het kader van de Europese Commissie voor de prognose van de overheidsschuld op middellange termijn en de najaarsprognoses 2024, zou de overheidsschuld stijgen van 52,2 % van het bbp eind 2024 tot 59,4 % in 2030.
- (13) Maatregelen ter consolidering van de begroting moeten een duurzame verbetering van het buitensporig tekort bewerkstelligen en er tegelijkertijd op gericht zijn de kwaliteit van de openbare financiën te bevorderen, de investeringen op peil te houden en het groeipotentieel van de economie te versterken. Hervormingen van budgettaire en bredere economische aard (met inbegrip van de hervormingen die ten grondslag liggen aan de verlenging van de aanpassingsperiode, zoals gespecificeerd in bijlage II bij de aanbeveling van de Commissie voor een aanbeveling van de Raad tot goedkeuring van het plan voor de middellange termijn van Roemenië⁸) moeten het groei- en veerkrachtpotentieel van de economie op duurzame wijze verbeteren en de houdbaarheid van de begroting ondersteunen,

BEVEELT AAN:

- (1) dat Roemenië ervoor zorgt dat het nominale groeipercentage van de netto-uitgaven de in bijlage I vastgestelde maxima niet overschrijdt.
- (2) Roemenië zou dus uiterlijk in 2030 een einde aan de buitensporigtekortsituatie moeten maken.
- (3) De Raad stelt 30 april 2025 vast als termijn voor Roemenië om effectief gevolg aan zijn aanbevelingen te geven en de nodige maatregelen te presenteren samen met zijn jaarlijkse voortgangsverslag 2025, dat overeenkomstig artikel 21 van Verordening (EU) 2024/1263 bij de Commissie moeten worden ingediend. Daarna moet Roemenië ten minste om de zes maanden en totdat het buitensporige tekort volledig is gecorrigeerd, verslag uitbrengen over de vorderingen die zijn gemaakt bij de uitvoering van deze aanbeveling.

Deze aanbeveling is gericht tot Roemenië.

BIJLAGE I

Maximale groeipercentages van de netto-uitgaven
(jaarlijkse en cumulatieve groeipercentages, in nominale termen)
Roemenië

Jaar		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Groeipercentage (%)	Per jaar	5,1	4,9	4,7	4,3	4,2	3,9
	Cumulatief (*)	20,2	26,0	31,9	37,6	43,3	49,0

(*) De cumulatieve groeipercentages worden berekend op basis van het referentiejaar 2023.

⁸ Aanbeveling van de Commissie voor een aanbeveling van de Raad tot goedkeuring van het nationaal budgettair-structureel plan voor de middellange termijn van Roemenië, 26.11.2024, COM (2024) 725 final.

Gedaan te Brussel,

*Voor de Raad
De Voorzitter*